

खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम-२०८०

मदाने गाउँपालिका,गुल्मी ।

तहः बाल विकास र शिक्षा सजकर्ता/शिक्षक पद

लिखित परीक्षा - १००

अन्तर्वार्ता:- १२

शैक्षिक योग्यता:- ३ सम्बन्धित तहको न्यूनतम योग्यता बापत प्रथम श्रेणी भए-३ द्वितीय श्रेणी भए-२ अंक

लिखित परीक्षा

पूर्णाङ्कः १००

उत्तीर्णाङ्कः ५०

१. वस्तुगत प्रश्नः पूर्णाङ्क ४०

२. विषयगत प्रश्न पूर्णाङ्क ६०

लिखित परीक्षा योजना

लिखित परीक्षा अन्तर्गत वस्तुगत र विषयगत परीक्षाको पाठ्यक्रम ढाँचा,विषय क्षेत्र र अङ्कभार

| विषय क्षेत्र    | पूर्णाङ्क | उत्तीर्णाङ्क | प्रश्न संख्या | अङ्कभार     | परीक्षा प्रणाली                      | समय              |
|-----------------|-----------|--------------|---------------|-------------|--------------------------------------|------------------|
| वस्तुगत परीक्षा | ४०        | ५०           | २०            | २०*२        | वस्तुगत/बहुवैकल्पिक प्रश्न           | ४० मिनेट         |
| विषयगत परीक्षा  | ६०        |              | १०            | ८*५<br>२*१० | विषयगत छोटो र लामो उत्तर आउने प्रश्न | २ घण्टा २० मिनेट |
| जम्मा           | १००       | ५०           | ३०            |             |                                      | ३ घण्टा          |

परीक्षा प्रणाली: वस्तुगत /बहुवैकल्पिक प्रश्न

| एकाइ | विषय क्षेत्र                           | प्रश्न सङ्ख्या | अंकभार |
|------|----------------------------------------|----------------|--------|
| १    | सामान्य ज्ञान र समसामयिक विषय          | ४              | ८      |
| २    | शिक्षा सम्बन्धी आधारभूत ज्ञान          | ८              | १६     |
| ३    | सूचना तथा संचार प्रविधि                | ४              | ८      |
| ४    | संविधान,शिक्षा सम्बन्धी ऐन तथा नियमहरू | ४              | ८      |

परीक्षा प्रणाली: विषयगत प्रश्न

| समूह | एकाइ | विषयक्षेत्र                           | किसिम | प्रश्न सङ्ख्या | अंकभार |
|------|------|---------------------------------------|-------|----------------|--------|
| क    | १    | शैक्षणिक योजना र कक्षाकोठा व्यवस्थापन | छोटो  | २              | १०     |
| क    | २    | बाल मनोविज्ञान                        | छोटो  | ३              | १५     |
| क    | ३    | शिक्षण विधि र मूल्याङ्कन              | छोटो  | २              | १०     |
| क    | ४    | सूचना तथा संचार                       | छोटो  | १              | ५      |

|   |   |                    |      |   |    |
|---|---|--------------------|------|---|----|
|   |   | प्रविधि            |      |   |    |
| ख | १ | बाल विकास र शिक्षा | लामो | २ | २० |

द्रष्टव्यः

१. वस्तुगत / बहुवैकल्पिक परीक्षाको लागि ४० मिनेटको समय निर्धारण गरिएको छ ।
  २. वस्तुगत/बहुवैकल्पिक प्रश्नहरूको गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर वापत २० प्रतिशत अंक कट्टा गरिनेछ तर उत्तर नदिएमा अङ्क कटा गरिने छैन ।
  ३. यस पाठ्यक्रम अन्तर्गतका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेका कानुन ऐन नियम तथा नीतिहरू परीक्षा मिति भन्दा ३ महिन अगाडि संशोधन भएका वा संशोधन भइ हटाइएका वा थप गरी कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।
  ४. वस्तुगत र विषयगत परीक्षाको अङ्क जोडी लिखित परीक्षाको नतिजा प्रकाशन गरिनेछ ।
  ५. लिखित परीक्षामा उत्तीर्ण परीक्षार्थीले मात्र अन्तर्वार्तामा सामेल हुन पाउने छ ।
  ६. यो पाठ्यक्रम कार्यपालिकाबाट स्वीकृत भएको मितिदेखि लागू हुनेछ ।
- खण्ड क. सामान्य परीक्षा वस्तुगत/बहुवैकल्पिक २० प्रश्न ४० अंक
- एकाइ: १ सामान्य ज्ञान र समसामयिक विषय

#### १. नेपालको भुगोलः

- १.१ भौगोलिक अवस्था, धरातलीय स्वरूप, प्रदेश, जिल्ला, स्थानीय तह, ताल, नदि, हिमाल
- १.२ हावापानीको किसिम
- १.३ लुम्बिनी प्रदेशको सामान्य जानकारी

#### २. नेपालको इतिहास, संस्कृति, सामाजिक व्यवस्था र नेपालको आर्थिक विकास

- २.१ आधुनिक इतिहासः महत्वपूर्ण राजनीतिक घटनाक्रम
२. नेपाली समाजः बनोट, सामाजिक प्रथा, परम्परा, मूल्य र मान्यता
- ३.३ विकासका पूर्वाधारहरूः शिक्षा, स्वास्थ्य, कृषि, उद्योग, यातायात

#### एकाइ २ शिक्षा सम्बन्धी आधारभूत ज्ञान

##### १. शिक्षाको परिचय र नेपालको शैक्षिक विकास

- १.१ शिक्षाको अर्थ, परिभाषा, स्वरूप, उद्देश्य र कार्यहरू
- १.२ नेपालको शैक्षिक इतिहास राणाकालदेखि हालसम्म
- १.३ पाठ्यक्रमको परिचय र परिभाषा, आधारभूत तत्वहरू
- १.४. बाल विकास उद्देश्य र पाठ्यक्रम

##### २. शिक्षा मनोविज्ञान

- २.१ शिक्षा मनोविज्ञानको अर्थ, अवधारणा, आवश्यकता र महत्व
- २.२ मानव वृद्धि र विकासको अर्थ परिभाषा , चरण र विशेषता
- २.३ पूर्व बाल्यवस्थाका विशेषता , परिवर्तन, रुची र संकटहरू
- २.४ सिकाइ, स्थान्तरण , उत्प्रेरणा र पुनर्वर्त

##### एकाइ ३ सूचना तथा सञ्चार प्रविधि

- ३.१ कम्प्यूटरः सामान्य सफ्टवेयर, वर्ड , एक्सेल इमेल र इन्टरनेट
- ३.२. सिकाइमा प्रयोग हुने साधारण सफ्टवेयर सम्बन्धी आधारभूत ज्ञान

३.३ शिक्षण सिकाइमा सूचना तथा सञ्चार प्रविधिको प्रयोग श्रव्य दृश्य तथा अन्तरक्रियात्मक डिजिटल सामग्री,ई-पुस्तकालयको विकास र व्यवस्थापन

एकाइ ४ संविधान,शिक्षा सम्बन्धी ऐन तथा नियमहरू

४.१ नेपालको संविधान मौलिकहक,अनुसूचीहरू

४.२. शिक्षा ऐन,नियमावली

४.३ प्रारम्भिक बाल विकास केन्द्रको राष्ट्रिय न्यूनतम मार्गदर्शन पुस्तिका -२०६७ शंशोधन सहित

खण्ड ख विषयगत

समूह क छोटो उत्तर आउने प्रश्न

एकाइ १ शैक्षणिक योजना र कक्षाकोठा व्यवस्थापन

१.१ शैक्षणिक योजना परिचय,आवश्यकता,निर्माण र प्रयोग, वार्षिक कार्यतालिका ,वार्षिक शैक्षिक योजना,एकाइ योजना,दैनिक पाठयोजना र दैनिक कार्यतालिका,

१.२. कक्षाकोठा व्यवस्थापन परिचय,आवश्यकता र प्रयोग ,बालमैत्री कक्षाकोठा व्यवस्थापनको अवधारणा र महत्व,कक्षाकोठाको वातावरण

१.३. कक्षाकोठाको विविधता व्यवस्थापन —भाषिक,सामाजिक,सिकाइ क्षमता,बौद्धिक र शारीरिक

१.४.विद्यालय र समुदायको सम्बन्ध: विद्यालय/बालविकास केन्द्रको विकासमा समुदायको सहभागिता र दायित्व,विद्यालय र समुदाय विच सम्बन्धका पक्षहरू

१.५ शैक्षिक सामग्री पहिचान,निर्माण,वर्गीकरण ,व्यवस्थापन र संरक्षण

एकाइ २ बाल मनोविज्ञान

२.१ बाल मनोविज्ञानको अर्थ,क्षेत्र,आवश्यकता र महत्व

२.२. मानव वृद्धि र विकास: वृद्धि र विकासको अर्थ, परिभाषा र भिन्नता

२.३. विभिन्न अवस्थाको परिचय र विकासात्मक कार्य,विशेषता र संकटहरू

२.४ पूर्व र उत्तरबाल्यवस्थाका विद्यार्थीको विकासमा शिक्षक,सहजकर्ता र अभिभावकको भूमिका

एकाइ ३ शिक्षण विधि र विद्यार्थी मूल्याङ्कन

३.१ शिक्षण विधिको परिचय,विशेषता र प्रयोग,शैक्षिक सामग्री र शिक्षण विधिको सम्बन्ध

३.२ बाल विकास केन्द्रमा गर्नुपर्ने दैनिक न्यूनतम क्रियाकलाप

३.३. मूल्याङ्कनको परिचय,पक्रिया र तिनको प्रयोग

एकाइ ४ सूचना तथा संचार प्रविधि

४.१ MS WORD,Excel ,Email,Internet, कक्षाकोठामा प्रविधिको प्रयोग विधि

४.२ बाल सिकाइमा सूचना तथा संचार प्रविधिको महत्व,आवश्यकता र प्रभाव  
लामो उत्तर आउने प्रश्नहरू

समूह ख एकाइ एक बाल विकास र शिक्षा

१. प्रारम्भिक बाल विकास र शिक्षाको पाठ्यक्रम,२०७७ को सामान्य जानकारी

२. शैक्षणिक योजनाहरू: कार्षिक कार्यतालिका,एकाइ योजना ,पाठयोजना निर्माण र दैनिक कार्यतालिका

३. प्रारम्भिक बाल विकास र शिक्षा विकास र चुनौतीहरू

४. प्राथमिक उपचार: परिचय,महत्व,पारिवारिक र सामुदायिक स्वास्थ्य सेवा,घर,विद्यालय र खेल मैदानमा हुने दुर्घटना,प्राथमिक उपचार र दुर्घटनाबाट बच्ने उपायहरू

५. बालमैत्री विद्यालय: अवधारणा मापदण्ड र सूचकहरू

